

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

LISTA ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO

Proszę uzupełnić tekst słowami z ramki, a zaznaczone słówka sprawdzić w [słowniczku](#).

spektakularne • dziedzictwa • międzynarodową • zorganizowanym • ochrony • obowiązków
konserwacji • bezpieczną • odrestaurowano • obiektów • turystyki • wyspecjalizowaną

Lista światowego ¹_____ to lista obiektów dziedzictwa kulturowego i dziedzictwa naturalnego o „**wyjątkowej powszechnej wartości**” dla ludzkości **prowadzona** przez organizację ²_____ ONZ UNESCO.

Lista została **ustanowiona** na mocy *Konwencji w sprawie* ³_____ *światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego* **przyjętej** przez UNESCO w Paryżu 16 listopada 1972, która weszła w życie z dniem 17 grudnia 1975. Do stycznia 2017 Konwencję przyjęły lub ratyfikowały 193 państwa.

Najwięcej ⁴_____ wpisanych na listę znajduje się we Włoszech (55), Chinach (55), Hiszpanii (48), Niemczech (46) i we Francji (45)¹. W Polsce jest 16 obiektów wpisanych na listę.

Wpis na listę światowego dziedzictwa **wiąże się z wypełnianiem** konkretnych ⁵_____ przez państwo, na którego terytorium znajduje się wpisany obiekt. Państwo musi **składać** regularne raporty do Komitetu Światowego Dziedzictwa na temat stanu obiektu, jego ochrony, ⁶_____ i **zarządzania**, by umożliwić UNESCO monitorowanie obiektu.

W przypadku **zagrożenia**, obiekty z listy mogą liczyć na **wsparcie** UNESCO – finansowe (z Funduszu Światowego Dziedzictwa), polityczne, eksperckie i medialne. Dzięki kampaniom ⁷_____ przez UNESCO udało się **uratować piramidy w Gizie**, którym zagrażała budowa autostrady, a po

interwencji UNESCO **przebieg** autostrady został **wytyczony** z **ominięciem** piramid w bezpiecznej **odległości**, oraz **Park Narodowy Ćitwan w Nepalu**, któremu zagrażały plany zmiany **biegu rzeki**, a po interwencji UNESCO planów tych **zaniechano**. Dzięki wsparciu UNESCO ⁸_____ **kompleks Angkor w Kambodży** i **stare miasto w Dubrowniku** po **zniszczeniach** w czasie wojny w Bośni i Hercegowinie, a także zainstalowano system **odwilgacania** w **kopalni soli w Wieliczce**.

Jeszcze w latach 60. i 70. XX wieku UNESCO przeprowadziło ⁹_____ kampanie na rzecz ratowania zabytków w Egipcie, we Włoszech (po **powodziach** we Florencji i Wenecji), Pakistanie (Mohendżo-Daro) i Indonezji (Borobudur). W 1959 roku, na wniosek Egiptu i Sudanu, UNESCO zorganizowało ¹⁰_____ kampanię na rzecz uratowania **świątyń nubijskich w Abu Simbel**, którym **groziło zalanie** po wybudowaniu Wysokiej Tamy w Asuanie. **Przyspieszono** prace archeologiczne na terenach zagrożonych zalaniem, a świątynie Abu Simbel przeniesiono w ¹¹_____ lokalizację.

Uzyskanie marki światowego dziedzictwa może zwiększyć zainteresowanie obiektem, co może **przełożyć się na** większą liczbę zwiedzających i wyższe **wpływy** z turystyki. Wpływy z ¹²_____ będą jednak w dużej mierze zależeć od lokalizacji obiektu, jego promocji oraz **jakości** bazy turystycznej.

1. stan na 2019

[źródło: Wikipedia](#)